

Beslut

2025-01-28

Handläggare:
Elin Weyler

Dnr: 2023-00169

Ekonomiskt stöd till svenska forskare för deltagande i internationella havsforskningsrådet (Ices) expertgrupper

Bakgrund

År 2023 fattade generaldirektören för Formas beslut om att ge havsmiljöinstitutet rätt att administrera utlysning för att ge bidrag till svenska forskares deltagande i Internationella havsforskningsrådet, ICES internationella expertgrupper. Det är ett sätt att uppfylla uppdraget för det nationella forskningsprogrammet för hav och vatten att ”bidra till kompetensförsörjning inom samhällsviktiga områden”. Finansieringen bidrar även till att uppnå FN:s årtionde för havsforskning för hållbar utveckling (2021–2030).

Formas generaldirektör fattade beslut den 2023-02-21 (dnr 2023-00169) att avsätta 500 000 kronor för 2023 för att stödja svenska forskares deltagande i Ices. Inledningsvis skulle Formas utvärdera finansieringen efter 2023 års finansiering, men sköts upp i samråd med havsmiljöinstitutet, till efter utlysningens omgång 2024 för att invänta mer resultat och erfarenheter hos alla aktörer. Utvärderingen har genomförts av Formas (Bilaga 1) under hösten 2024 som indikerar goda resultat av satsningen och ger underlag för beslut om fortsatt stöd.

Stöd till deltagande i Ices

Internationella havsforskningsrådet (Ices) är ett rådgivande organ till EU i frågor om fiskebestånd och fungerar som paraplyorganisation för forskning och kunskap för att stödja ett hållbart nyttjande av världshaven. Svenska forskare som deltar i expertgrupper inom Ices tillför svensk expertis till grupperna och tar samtidigt del av kunskap från hela världen. Forskarnas medverkan bidrar därmed till att höja kvaliteten i svensk forskning och till kunskapsgrundade policy- och åtgärdsbeslut både på nationell och på internationell nivå. De arbetsgrupper som behöver samhällsvetenskaplig expertis har prioriterats. Dessa har valts ut i samråd med berörda myndigheter och svensk representant i Ices scientific committee (SciCom).

Havsmiljöinstitutet, som har regeringens uppdrag att bland annat bistå myndigheter inom havsmiljöområdet med vetenskaplig kompetens och beslutsunderlag, administrerar ansökan och processen kopplat till detta kompletterande ekonomiska stöd från Formas. Formas avsatte totalt

500 000 kr för 2023, och senare motsvarande för verksamhetsåret 2024/2025, som bidrag till forskare att delta i Ices arbetsgrupper. Havsmiljöinstitutet, i samråd med Havs- och vattenmyndigheten, bistod Formas i båda omgångarna med att administrera ansökningsprocessen och göra ett urval av forskare främst med inriktning på att stärka den samhällsvetenskapliga kompetensen. I samråd konstaterade Formas och havsmiljöinstitutet att ett förlängt stöd år två skulle säkra kontinuitet i satsningen under Ices verksamhetsår 2024-2025 för att stödja ett mer långsiktigt kunskapsbyggande, en kompetensbreddning och för att skapa ett bredare nätverk av forskare som kan dra nytta av och bidra till den stabila plattform för dialog inom havsmiljöforskning som Ices utgör.

En utvärdering vidtogs av Formas efter att 2023 och 2024 års ansökningsperiod avslutats. Utvärderingen sökte svara främst på hur processen gått till och om den behöver förbättras, effektiviteten och genomslaget för svensk kompetens i underlag till ICES vetenskapliga policyrekommendationer.

Underlaget har också till syfte att användas för att utforska möjligheten att vidga detta till ytterligare internationella science-policyorgan, i första hand den internationella klimatpanelen, IPCC, och den internationella panelen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster IPBES.

Budgeten belastar forskningsanslaget och de särskilda medel som står till generaldirektörens förfogande.

Generaldirektören beslutar att

- Formas avsätter totalt 500 000 kr per år för 2025, 2026 och 2027, för bidrag till forskare att delta i Internationella havsforskningsrådet (Ices) expertgrupper med syfte att framför allt stärka den samhällsvetenskapliga kompetensen.
- Ge förnyat uppdrag till Havsmiljöinstitutet att administrera en ny utlysningssperiod för arbetsåren 2025-2026 samt 2026-2027. Havsmiljöinstitutet ska i samråd med Havs- och vattenmyndigheten administrera ansökningsprocessen och göra ett urval av forskare.

Detta beslut är fattat av generaldirektör Johan Kuylenstierna, efter föredragning av forskningssekreterare Elin Weyler.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför nammunderskrifter.

Johan Kuylenstierna

Elin Weyler

Bilagor

Bilaga 1. Utvärdering av Formas stöd till svensk expertis i Internationella havsforskningsrådet (Ices) expertgrupper

Kopia av beslutet skickas till

Havsmiljöinstitutet

Formas Ekonomi